

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Micháliku a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 12. júna 2012, v trestnej veci obvineného **P. G. a spol.** pre zločin lúpeže spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20, § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s použitím § 138 písm. a/ Tr. zák., o dovolaní obvineného P. G. proti rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 3To 23/2011, zo 17. augusta 2011, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného P. G. **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 31T 82/08, z 21. augusta 2009, boli obvinení P. G., D. R., M. P. uznaní vinnými, obvinený P. G. zo zločinu lúpeže formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. závažnejším spôsobom konania podľa § 138 písm. a/ Tr. zák., obvinení D. R. a M. P. zo zločinu lúpeže formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 188 ods. 1 Tr. zák., ktorý spáchali tak, že

dňa 26. októbra 2006 asi o 21.30 hod. v S. na ulici R. na príjazdovej komunikácii na parkovisku zo zadnej časti budovy potravín C. po predchádzajúcej vzájomnej dohode lúpežne prepadli J. V. tým spôsobom, že tohto najprv sledovali po odchode z reštaurácie P. v S., kde si prevzal peňažnú výhru a následne ho v podchode pri nákupnom centre obž. P. G. udrel drevenou latou, ktorú našiel v podchode, pričom tento úder odrazil rukou a odhodil svoj ruksak, aby sa mohol brániť, pred útočníkom obž. P. G. a obž. M. P., ustupoval, pričom ho títo kopali a keď zbadali, že J. V. vybral z vrecka svoj mobilný telefón, obaja sa na neho vrhli, pričom tento ich chytil za oblečenie, navzájom ich buchol o seba a stiahol ich na zem. Následne z úkrytu za autom vyšiel obž. D. R., ktorý začal J. V. kopať a prehľadával ho.

Pri tomto konaní ho všetci udierali päťami do rôznych častí tela a kričali navzájom na seba s tým, aby mu prezreli vrecká a vzali peniaze, čo sa im aj podarilo, peňaženku mu vybrali z pravého vrecka nohavíc, ktoré odtrhli a z miesta činu utiekli. Týmto konaním J. V. nespôsobili zranenie, ktoré by si žiadalo lekárske ošetrenie a spôsobili mu škodu odcudzením peňazí, cigariet a poškodením nohavíc v sume 34,52 €.

Okresný súd uložil obvineným tresty odňatia slobody :

Obvinenému P. G. podľa § 188 ods. 2 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák., za použitia § 41 ods. 2 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 12 (dvanásť) rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil výrok o treste odňatia slobody uložený mu rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 1T 76/07, zo dňa 17. septembra 2007 v spojení s uznesením Krajského súdu Prešov, sp. zn. 1To 95/07, zo dňa 14. septembra 2007, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Obvinenému D. R. podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 5 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 5 (päť) rokov a 8 (osem) mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 73 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. obvinenému uložil ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Obvinenému M. P. podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 5 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 5 (päť) rokov a 8 (osem) mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obvinením uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť náhradu škody poškodenému J. V., N.X., bytom R.R. v sume 34,52 eur (1 040 Sk).

Proti rozsudku prvostupňového súdu podali odvolanie všetci obvinení. Krajský súd v Prešove o odvolaní obvineného P. G. rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. f/, ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo vzťahu k obvinenému P. G. v celom rozsahu. Na základe § 322 ods. 3 Tr. por. uznal obvineného vinným zo zločinu lúpeže formou

spolupáchateľstva podľa § 20 k § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. závažnejším spôsobom konania podľa § 138 písm. a/ Tr. zák. a podľa § 188 ods. 2 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák. za použitia § 41 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 7 Tr. zák. uložil obvinenému súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 12 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Prešov, sp. zn. 1T 76/2007, zo dňa 17. septembra 2007 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 1To 95/07, zo dňa 14. novembra 2007, ktorým mu bol za prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody v trvaní 1 roka nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obvinenému uložil povinnosť nahradiť škodu poškodenému J. V., N.X., bytom R.R. v sume 24,25 eur (slovom : dvadsaťštyri eur 25 centov), t. j. 730,60 Sk.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. poškodeného J. V., N.X., bytom R.R., so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Proti rozsudku druhostupňového súdu podal dovolanie obvinený P. G. z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V písomných dôvodoch dovolania uviedol, že súdy vzali za preukázané, že obvinený mal úmysel zmocniť sa cudzej veci so zbraňou z konania obvineného a výpovede poškodeného.

Z výpovedí poškodeného, či už v prípravnom konaní alebo na hlavnom pojednávaní nevyplýva, aby obvinený, či už slovne alebo iným spôsobom, čo i len naznačil, že chce od poškodeného, napr. peniaze, cigarety, mobil a pod., t. j. cudziu vec. Poškodený ďalej vo svojej výpovedi uviedol, že po údere latou ustupoval smerom k daňovému úradu,

pričom mal byť slovne napádaný a vyzývaný do bitky, pričom jeden z obvinených mal kopat' nohami pred sebou. Takto ustupoval asi 30 – 40 metrov od miesta prvého napadnutia latou.

Poškodený potvrdil, že bol vyzývaný do bitky a nakoniec ako sám uviedol, že sa „pustil k nim“ a podarilo sa mu ich stiahnuť na zem.

Zo zápisnice o rekonštrukcii vyplýva, že od miesta prvého napadnutia poškodeného latou až po miesto, kde došlo k spadnutiu poškodeného a obvinených je vzdialenosť cca 70 metrov.

Z výpovede poškodeného, ako aj z vykonanej rekonštrukcie vyplýva záver, že medzi použitím laty a vzájomným zápasom medzi poškodeným a obvineným uplynul istý časový úsek 2 – 5 min., a tak isto je rozdiel aj vo vzdialenosti od miesta prvého napadnutia až po zápas na zemi cca do 70 metrov.

Z týchto skutočností nemožno dospieť k záveru, že išlo o bezprostrednú časovú nadväznosť medzi použitím zbrane a zmocnením sa cudzej veci.

Obvinený preto namieta skutkové závery súdov oboch stupňov, pretože tieto nevyplývajú z vykonaného dokazovania a z toho dôvodu namieta aj nesprávnu aplikáciu Trestného zákona.

Odvolačiaci súd sa s uvedenou námietkou vysporiadal tak, že v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že „aj keď medzi prvým útokom obžalovaného drevenou latou na poškodeného a ich neskorším zápasom na zemi ubehol určitý čas, je potrebné uviesť, že v danom prípade možno časovú kontinuitu konania obžalovaného vyvodiť z jeho úmyslu zmocniť sa výhry poškodeného, o ktorej vedel.

Citovaný záver odvolacieho súdu konštatuje subjektívnu stránku trestného činu lúpeže, avšak nezdôvodňuje objektívnu stránku trestného činu, t. j. použitie zbrane v bezprostrednej časovej a miestnej súvislosti, t. j. práve v čase, keď mal poškodený stiahnuť na zem obvinených a títo sa mali na zemi zmocniť násilím cudzej veci.

Z vykonaného dokazovania nevyplýva, že v čase a mieste, keď sa mal obvinený zmocniť násilím cudzej veci, bola použitá zbraň alebo bezprostredne sa ňou hrozilo v úmysle zmocniť sa cudzej veci.

Možno konštatovať, že odvolací súd nesprávne právne posúdil zistený skutok, v dôsledku čoho porušil ustanovenie § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák.

Obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 3To 23/2011, zo 17. augusta 2011 bol z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. porušený zákon v ustanovení § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. v neprospech obvineného P. G., zrušil napadnutý rozsudok a aj rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 31T 82/08, z 21. augusta 2009 aj ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a prikázal Okresnému súdu Prešov, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Zo strán, ktorým bolo dovolanie zaslané na vyjadrenie sa vyjadril len okresný prokurátor v Prešove. V písomnom podaní uviedol, že rozsudok Krajského súdu v Prešove je v súlade so zákonom, plne sa stotožňuje s jeho odôvodnením, vina obvineného P. G. bola preukázaná a krajský súd sa v odôvodnení vysporiadal so všetkými dôvodmi odvolania obvineného. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 Tr. por., veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo a podal riadny opravný prostriedok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preštudovaní spisového materiálu dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí,

lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, určený k náprave v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych pochybení. Neslúži k revízii a náprave skutkových zistení, ani k preskúmvaniu vykonaného dokazovania.

Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, upravovať alebo meniť iba súd odvolací (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení dovolací súd nemôže skúmať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie okolností potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd len v obmedzenom rozsahu potrebné vyšetrovanie podľa § 379 ods. 2 Tr. por.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je daný v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Dovolanie je teda určené **k náprave právnych chýb** rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Právnym posúdením skutku sa rozumie jeho hmotnoprávne posúdenie. Podstatou právneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, t. j. Trestného zákona na skutkový stav, ktorý zistil súd. Najvyšší súd môže rozhodnutie súdov nižších súdov zmeniť, ak zistí,

že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že išlo o iný trestný čin.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie porušenie ustanovení Trestného zákona alebo nesprávne použitie iných právnych predpisov (napr. Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka).

Z dovolania obvineného vyplýva, že podľa jeho vyhodnotených dôkazov, trestný čin nespáchal závažnejším spôsobom konania so zbraňou. Latu síce použil, udrel ňou poškodeného, ale od úderu latou uplynul časový interval 2 – 5 minút a k prepadnutiu obvineného a zobrať finančných prostriedkov došlo vo vzdialenosti cca 70 m od miesta, kde ho udrel latou. Po údere latou nedošlo zo strany obvineného k tomu, že by od poškodeného pýtal peniaze, mobil, cigarety. Poškodený ustupoval a bol vyzývaný do bitky. Chýba časová súvislosť medzi použitím zbrane a zmocnením cudzej veci. Sám obvinený udáva, že namieta skutkové závery súdov oboch stupňov a následne aj nesprávnu aplikáciu Trestného zákona.

Ako už bolo konštatované v predchádzajúcej časti odôvodnenia, dovolací súd nemôže meniť skutkové zistenia konajúcich súdov. Dovolanie obvineného smeruje k zmene skutkových zistení v dôsledku nesprávneho vyhodnotenia dôkazov. Dovolací súd môže v konaní posudzovať len to, či skutok, ktorý je uvedený v rozsudku je správne kvalifikovaný podľa ustanovenia Trestného zákona a nemôže meniť skutok, ktorý je napadnutý dovolaním. Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že právna kvalifikácia konania obvineného ku skutku, ktorý je predmetom dovolania je správna a v súlade so zákonom. Nie je možné vykladať naplnenie objektívnej stránky konania obvineného tak, ako to udáva obvinený v dovolaní. Podstatné pre posúdenie objektívnej stránky trestného činu sú tvrdenia obvinených, z akých dôvodov sledovali poškodeného, išli za ním a aký mali zámer. Nič na tejto skutočnosti nemení časový interval, ktorý ubehol od prvého napadnutia a ani vzdialenosť 70 m od miesta napadnutia latou po miesto, kde sa obvinení zmocnili finančných prostriedkov.

Dovolanie obvineného smerovalo k zmene skutkových zistení, k zmene vyhodnotených dôkazov a čo malo mať za následok zmenu právnej kvalifikácie. Koncepcia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je ale postavená na splnení

iných podmienok, ako na zmene právnej kvalifikácii po zmene skutkových zistení a vyhodnotení dôkazov iným spôsobom ako ich vyhodnotili konajúce súdy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto konštatuje, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ nie je daný, a preto dovolanie obvineného odmietol.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 12. júna 2012

JUDr. Štefan Michálik, v. r.
predseda senátu

Vypracoval : JUDr. Daniel Hudák

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová